

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

No. 34

Rugsėjo–September 5, 1978

25 cents

KELEIVIS 436 West Broadway So. Boston, MA 02127

(617) 268-3071

Second class postage paid at Boston, Massachusetts

IŠ LIETUVIŲ SPAUDOS ISTORIJOS – "Saulės" leidyklos Mahanoy City, Pensylvanijoje, "dinastija" 1898 m., dar prieš "Keleivio" įsteigimą. Viršuje iš kairės: Pranas, Vincas ir Domininkas (tėvas) Bačkauskai. Apačioje kiti šios "drukarnės" darbuotojai, jų tarpe ir sūnus Viktoras. Bačkauskai leido "Saulės" laikraštį ligi jo sustojimo 1956 m. Domininkas Bačkauskas, agitavęs už lietuvių–lenkų uniją net išeivijoje, buvo reto smarkumo veikėjas, savo "drąsą" prilygęs nebent Maikio Tėvui. Pvz., V-tajame SLA seime (1890) "jis ėmė karštai kalbėti ir už viską kaltinti kun. A. Burbą ir, pykčio perimtas, griebė jį rankas kėdėje ir jį užsimojo ant kun. Burbos. Jį energingai sulaukė ir apvaldė kun. Abromaitis..."

Iš leidinio "Pensylvanijos angliakasių Lietuva"

Lietuvių inžinierių pirmininkas Baltuosiuos Rūmuos

Inž. Vytautas Izbickas, Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos pirmininkas, rugpiučio 31 d. atstovavo lietuviams prezidento Jimmy Carterio sušauktoje Baltųjų Rūmų konferencijoje energijos konservavimo klausimais. Konferencijoje dalyvavo 100 specialiai pakviestų technologijos, prekybos ir viešojo gyvenimo vadovų. Išklausyta energijos departamento James Schlesingerio, Baltųjų Rūmų patarėjo prekybos bei infliacijos klausimais Roberto Strauso ir paties prez. Carterio pranešimai. Konferencija pagrindinį dėmesį skyrė natūralinių dujų įstatymo pravedimui ir ekonominiams rūpesčiams, susijusiems su dolerio vertės kritimu.

Inž. V. Izbickas prez. Carteriui pateikė du klausimus, liečiančius dabartinės JAV administracijos visuotinę energijos politiką ir branduolinės energijos technologinį vystymą taikiems tikslams. Po dvi valandas trukusios ir spaudoje bei televizijoje plačiai paminėtos konferencijos įvyko jos dalyvių vaisės.

Inž. V. Izbickui pakvietimas dalyvauti šioje konferencijoje buvo gautas JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos tarpininkavimu.

TRIŲ 'RABINŲ' KONFERENCIJA

JAV prezidento vasarvietėje Camp David susirinko prez. Carteris, Egipto prez. Sadatas ir Izraelio premjeras Beginas tartis Izraelio–arabų taikos reikalui. Šiame pasitarime tikimasi susitarti bent dėl tolimesnių derybų principų.

Šį kartą prez. Carteris dalyvauja jau ne kaip tarpininkas, bet kaip lygus narys, todėl ir jam labai rūpi, kad šis pasitarimas duotų teigiamų vaisių.

Net popiežius Jonas Paulius pažadėjo melstis, kad pasitarimas pasisektų.

KRUVINOS RIAUŠĖS IRANE

Religiniai musulmonų fanatikai, kurie priešingi šacho vykdomoms reformoms, praeitą savaitę sukėlė riaušes sostinėje ir kituose 14 miestų. Keliolika žmonių nušauta, daug sužeisti.

VOKIETIJOJE

DREBĖJO ŽEMĖ

Praeitą sekmadienį stipriai sudrebėjo žemė Vakarų Vokietijoje. Drebėjimas buvo jaučiamas Prancūzijoje, Šveicarijoje, Austrijoje ir R. Vokietijoje, bet jo centras buvo Švabijoje (krašto pietvakariuose), kur ir nuostolių padaryta daugiausia.

Tą pačią naktį silpniau buvo sukrėstas ir Juodosios jūros pakraštys apie Sochi kurortą.

Taip pat jau antrą kartą per dvi dienas žemė drebėjo ir Taivane.

BAISUS POTVYNIS

INDIJOJE

Musonas (pastovus vėjas, du kart per metus keičiantis savo kryptį – vasarinis pučia iš vandenyno, o žieminis – iš sausumos pusės) apie New Delhi sukėlė didžiulį potvynį. Daugiau nei 200,000 žmonių turėjo apieiti savo gyvenvietes.

Vainikuotas naujasis popiežius

Sekmadienį, rugsėjo 3 d., Vatikane, dalyvaujant karaliams, karalaičiams, prezidentams, delegacijoms iš viso pasaulio ir 250,000 žmonių miniai, tapo vainikuotas popiežius Jonas Paulius I.

Iki šiol į tokią iškilnę popiežius būdavo atnešamas specialioje kėdėje, bet Jonas Paulius I atėjo pėsčias.

Pamoksle ir kitur jis nevadino savęs, kaip kiti darydavo, Supremus Pontifex, o tik Supremus Pastor, atseit, ne vyriausiu valdytoju, o tik vyriausiu ganytoju.

Lotyniškai pasakytame pamoksle Jonas Paulius I sveikino katalikus ir nekatalikus kaip vieno dangaus tėvo brolius, seseris ir vaikus ir užtikrino tarnausiąs pagal Šventąją Dvasią.

Diktatorius vis spiriasi

Nikaraguvos diktatorius Samozas visomis keturiomis giminėmis nuo savo nepatenkintų piliečių, kurie reikalauja, kad jis pasitrauktų. Darbininkai streikuoja, Matalgalpos studentams malšinti siunčiama kariuomenė, uždaroma net stambiųjų pramoninių ir prekybinių organizacija, kuri pritarė darbininkų generaliniam streikui. Samozos kovos prieš savo piliečius priemonės sukėlė rūpesčio net kaimyninės Vencuelos vyriausybei, kuri tą klausimą žada iškelti Amerikos valstybių organizacijoje.

Skelbiama, kad susektas ir karių sambūris, ruošęs sukilimą. Esą, suimta 12 karininkų ir 78 kareiviai.

Samozas labai nepatenkintas prez. Carterio skelbiamais žmogaus teisių šūkiais, net kaltina, kad Washingtonas ir Maskva ėmėsi žygių jį nuversti.

Kur nėra tų sukčių!

Paskutiniu metu paaiškėjo, kad federalinių statybų kontraktoriai federalinės valdžios bendrinės administracijos pareigūnams per metus išdalina kyšių ne mažiau kaip 66 milijonus dolerių. Už kyšius administracijos pareigūnai kontraktoriams sumokėdavo už blogai atliktus darbus, o kartais ir už... nieką. Pvz., vienam kontraktoriui buvo "atlyginta" už 750,000 ketv. pėdų sienos, kurios visiškai nebūta, "nudažymą".

Byla tik pradėta, bet jau apie 50 asmenų tardytojai čiu-pinėja. Aišku, tokių suras daugiau, ypač kad prez. Carteris pats žada šį biurų ir brangų skandalą nuvoginti iki kelių.

Lietuvoje mirė rašytoja

Ieva Simonaitytė

Vėliausiai gautame "Tiesos" numery (rugpiučio 30 d.) rašoma, kad mirė rašytoja Ieva Simonaitytė, gimusi 1897 m. sausio 23 d. Klaipėdos aps.

Ji staiga iškilo 1935 m. savo pirmuoju romanu "Aukštųjų Simonų likimas", už kurį gavo valstybinę premiją. Po Putino "Altorių šešėly", tai buvo antrasis romanas, sukėlęs didelį visuomenės susidomėjimą, leistas pakartotinai net 7 kartus.

Be "Aukštųjų Simonų likimo", ji yra parašiusi dar kelis romanus, autobiografinę trilogiją, apysakų ir eilė smulkesnių kūrinių.

Mūsų literatūroje Ieva Simonaitytė užima labai svarbią vietą.

• Darbo dieną Derby, Pa., parapijos gegužinėje į minią nukrito helikopteris (malūnsparnis). Žuvo 7 žmonės, o 19 sužeisti.

• Darbo dienos savaitgalį eismo nelaimėje žuvo 485 žmonės.

Okupuotoje Lietuvoje

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

KOLCHOZUOSE NĖRA JAUNIMO

Iš "Tiesoj" rugpiūčio 19 d. paskelbtojo pasikalbėjimo su Lietuvos žemės ūkio ministru Medardu Grigaliūnu sužinome, kad dabar tik 13 procentų visų žemės ūkio dirbančiųjų sudaro žmonės tarp 16 iki 30 metų amžiaus.

KNYGŲ VERTIMAI

1971–1975 metais iš Sovietų Sąjungos tautų kalbų į lietuvių kalbą buvo išversta 990 knygų, o vien iš rusų kalbos net 895.

Iš užsienio tautų kalbų išverstos 373 knygos: 85 iš anglų, 56 – vokiečių, 45 – prancūzų, 26 – lenkų, 18 – ispanų, 15 – vengrų, 14 – čekų ir 14 – italų.

Per tą patį laikotarpį lietuvių rašytojų knygų svetimos na kalbos išversta net 211: latviai išsivertė 22, estai – 12, ukrainiečiai – 8, moldavai – 5, rusai – 72. Mažesniais kiekiais yra išsivertę armėnai, gudai, kirgizai, tadžikai ir kt. Į ne Sovietų Sąjungos tautų kalbas išversta: 13 į vokiečių, 9 – bulgarų, 8 – anglų, 8 – vengrų ir kt.

MIRĖ REGINA JANUŠKEVIČIENE

Po sunkios ir ilgos ligos rugpiūčio 18 d. Maskvoje mirė Regina Vaitavičiūtė-Januškevičienė, Rusijos dūmos ats-tovo Mikalojaus Januškevičiaus žmona, gimusi 1896 m. liepos 8 d. Masikviety, Vilkaviškio aps.

Po Pirmojo pasaulinio karo ji negrįžo į Lietuvą. 1922 m. baigė Maskvos muzikinės dramos institutą, o 1926 m. – scenaristu kursus, vaidino V. Mejerholdo teatre, vėliau perėjo į kino filmą. Rašė ir scenarijus, yra sukūrusi rusų ir lietuvių kalba pjesių, eilėraščių, rusų kalbon išvertusi J. Avyžiaus, P. Cvirkos, J. Marcinkevičiaus, I. Simonaitės ir kt. kūrinių, išspausdinusi savo atsiminimus "O metai nelaukia".

Po antrojo pasaulinio karo buvo sugrįžusi į Lietuvą. Pabuvusi Lietuvos kino studijos redaktore 1947–49 m., sugrįžo Rusijon, į Lietuvą atsikelnydama tik vasarai pasisvečiuoti.

KODĖL KAILINIAI TRUMPI

Antano Sniečkaus įpėdinis Petras Griškevičius, Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius, Lietuvos žmonių laikomas dideliu Maskvos pataikūnu ir Brežnevo garbintoju, yra didžiai mėgstamas anekdotų taikiny. Štai vienas naujesniųjų:

Mūsų Petras, kažkokia proga nuvykęs į Maskvą, labai paliaupsino Brežnevą. Tas jam padovanojo brangius sobolio kailius.

Grįžęs Vilniun, Griškevičius pirmiausia nuskubėjo su dovana pas žmoną. Užsivilkęs sobolio kailinius, Petras atsis-tojo prieš žmoną, laukdamas jos pagyrimo.

– Petreli, kodėl tavo kailiai tokie trumpi? – klausia nu-stebusi Griškevičienė.

– Bet Maskvoje jie man kaip tik tiko, – atsiliepė Griške-vičius, dabar pats pamatęs, kad kailiniai iš tikrųjų per trumpi.

– Taigi, tu, Petreli, turbūt Kremliuje prieš Brežnevą bu-vai atsiklaupęs, kai tau užvilko tuos kailinius...

DAUGIAUSIA YRA KAZLAUSKŲ

Lietuvoje daugiausia yra Kazlauskų ir Petrausku. Pirmų jų apie pusseptinto tūkstančio, antrųjų – daugiau kaip keturi tūkstančiai.

Kad tau, jaunime, negėstamai žviestų tie idealai, už kuriuos ir mums, senajai kartai, visų mūsų amžių teko kovoti: už laisvą žmogų ir jo gerovę, už laisvą lietuvių tautą ir laisvą betarps-tančią Lietuvą. Tėbūnie tie siekimai tavojo gyvenimo turiniu. Pasitikėk savimi ir nesiduok įkalbamas, kad tavo priešai oku-pantai yra neįveikiamai galingi. Taip nėra. Sovietijoje, smurto ir melo paremta, yra vidinių priešingumų kupina ir priešų smurto greičiau subyrės negu subyrėjo "nenugalimų" carų imperija. Tad, jaunime, nepalaužiamai tikėk ir į mūsų pergalę, kad Lietu-va bus laisva. Kovoje už mūsų laisvą ateitį būk ištvermingas, ir nepalėnkiamas.

STEPONAS KAIRYS

SENSACIJA IŠ ČEKOSLOVAKIJOS

Ką tik sukako 10 metų, kai Brežnevo tankai įsiveržė į Čekoslovakiją, nuvertė demokratiniu keliu pasukusio Dub-čekų vyriausybę ir į jos vietą pasodino Kremlui visiškai paklusnius asmenis.

Ta proga Londone leidžiamas "Europos lietuvis" rugpiū-čio 22 d. išspausdino straipsnį, užvardintą "Laisvos ran-kos Kremlui – dėl ko drąsiai buvo pulta Čekoslovakija". Straipsnyje informuojama, ką apie sovietų invaziją savo naujojo atsiminimų knygoje rašo Zdanekas Mlynaras, Dubčeko laikais buvęs Čekoslovakijos kompartijos centro komi-teto prezidento (politbiuro) narys, vienas numatytų refor-mų pagrindinių autorių. 1970 m. Mlynaras tapo išmestas iš partijos, o praeitais metais gavo leidimą išvažiuoti į Aus-triją.

Anot "Europos lietuvių",

"Sensacingiausias jo atsiminimų pasakojimas yra ligi šiol niekį neskelbtas dalykas, kad Brežnevas apsispen-dė pulti Čekoslovakiją tik gavęs JAV prezidento Johnsono užtikrinimą, jog jis nesikiš.

Dubčekas ir kiti Čekoslovakijos komunistų vadai buvo iššaukti į Kremlį, ir Brežnevas ten supažindino juos su padėtimi. Brežnevas čekams sakęs, kad Sov. Sąjunga būtų ir taip rizikavusi ginti po antrojo pasaulinio karo Rytų Eu-ropoje užkariautąsias savo pozicijas, bet prez. Johnsono užtikrinimas pašalino bet kokią riziką. Jis buvo atsiklau-sęs prezidento, ar JAV tebepripažįsta Jaltos ir Potsdamo susitarimus, kuriais buvo pasiskirstytos įtakų sferos. Johnsonas jam atsakęs, kad JAV tuos susitarimus pripa-žįsta "be jokių sąlygų, kiek tai susiję su Čekoslovakija ir Rumunija", bet Jugoslavijos reikalas gali būti sprend-žiamas tik pasitarimais. Toks prez. John sono laiškas bu-vęs gautas rugpiūčio 18 d., o po poros dienų į Čekoslovaki-ją sužygiavo pusės milijono karių armijos.

Norėdamas perkalbėti Čekoslovakijos komunistų vadus, Brežnevas jiems sakęs: "Ką gi jūs manote, kas jums pa-rodys palankumą? Niekas neatsitiks. Draugas Tito ir drau-gas Ceausescu pasakys kalbas, taip pat ir draugas Berlin-guer. Tai kas iš to? Jūs tikitės Vakarų Europos komunis-tinių sąjūdžių paramos. Bet jie neteko reikšmės prieš 50 metų".

Kremliaus vadai buvo išsikvietę čekų vadus rugpiūčio 26 d., kai Čekoslovakija jau buvo užimta. Brežnevui ir jo bendrams rūpėjo palaužti čekus, kad jie geruoju perduotų valdžią Maskvos patikėtiniams, pritardami okupacijai.

Maskvon čekai buvo nugabenti jau lyg ir belaisviais. Kai Sov. Sąjunga atsiuntė į Čekoslovakiją Varšuvos pakto armijas, Dubčekas ir kiti vienuolika partijos centro komi-teto narių buvo partijos būstinėje. Ten rusų parašutinin-kai išlaikė juos penkias valandas, atstatė automatus. Pa-galiau Dubčeką ir kitus tris išsivedė kažkokie civiliai, sa-kydami, kad jie atstovauja kažkokiam revoliuciniam tribu-nolui. Tas tribunolas, kaip Mlynaras spėja, būtų turėjęs teis-ti juos, bet Kremlius pakeitė nuomonę, matydamas di-delį gyventojų pasipriešinimą, ir tada nutarė atsisgabenti tuos vadus pas save ir palaužti juos, kad pasiduotų ir ge-ruoju atsisakytų valdžios. Tur būt, matydamas, kad įtikinė-jimai nelabai veikia, Brežnevas su prilaikomu balse verks-mu kalbėjęs čekams, kad jis visada tikėjęs "Saša" (Aleksandru Dubčeku), kaip geru draugu, bet dabar "mes visi baisiai nusivylėme juo", ir jo kalba vis sukėsi apie tai, kad antrojo pasaulinio karo metu rusų kareiviai pasiekė Elbės upę, "ir nuo to laiko ten yra mūsų siena".

Brežnevo itikinėjimų klausydamasis, į rusų pusę persi-metė ir čekų delegacijos vadovas prezidentas Liudvikas Svoboda. Jis irgi pradėjo sakyti, kad jeigu čekai atsisakys pasirašyti, ko reikalauja Kremlius, tai viskas gali baigtis kraujo praliejimu, kuris pareikalautų tūkstančių čekų ir slovakių gyvybių. Tad, kad ir nenorom, delegatai pradėjo pasirašinėti bendrą su rusais komunikatą, kuriame pasaky-ta, kad abi pusės siekia ko greičiausios normalizacijos ir sutinka, jog Čekoslovakijoje reikalinga palikti okupacinę kariuomenę, kol to tikslo bus pasiekta.

Paskutiniu akimirksniu Dubčekas pareiškė, kad jis nepa-sirasysias, "tegu jie daro su manim, ką tik nori". Mlyna-ras ir kiti delegacijos nariai įtikinėjo jį, kad nėra kitos išeities. Dubčekas gavo raminamųjų vaistų ir pagaliau pa-sirasė, kaip Mlynaras sako, "mirties sprendimą demokrati-niems reformoms".

AR ŽINOME?

Ar žinome, kad naujoji or-tingoje Saudi Arabijoje mo-terims draudžiama dėvėti kelnes ir trumpus sijonus, važiuoti automobiliu, kad ten vagių neratama ranka, už alkoholinių gėrų vartojimą plėkama ryškėmis net ir sve-timtaučiai;

kad tik mažosios, atsiliku-siose Afrikos ir Azijos vals-tybese – Borneo, Bruney, Li-beria, Pietu Yemane –, na, ir JAV-ėse dar nėra este-me-trinė skaičiavimo sistema;

kad New Yorke apie 920 mil. dol. – beveik ketvirta-dalis socialinei labdarai (welfare) skirtos sumos – nueina į sukčių kišenes;

kad Berlyne vienas vokie-tis ne sykį mėgino perlipti "gedos sieną" iš Vakarų pusės į komunistinį "rojų" ir kad komunistai jį grąžina, prašydami pasiūsti į psichi-atrinę ligoninę, nes ir jie supranta, kad tik nepilno proto žmogus tegalį taip da-ryti;

kad turtuolis Adamsas už 1.1 akėrį žemės Newporte, R.I., sumokėjo 387,500 dol., nes nupirkęs tą sklypą kitas asmuo būtų galėjęs pasista-tyti namus, kurie kliudytų Adamsui matyti vandenyną;

kad, kaip rašo Biblija, šv. Jonas Krikštytojas dykumo-je maitinosi medumi ir džio-vintais skėriais ir kad tų skėrių, kaip skelbia P. Af-rikos mokslo žurnalas, kū-no didžioji dalis susidaro iš baltymų ir todėl alkaniems siūlo juos naudoti maistui;

kad, kaip skelbia britų me-dicinos žurnalas, moterys, kurios rūko, kraujo išsilie-jimu į smegenis suseraga 5.7 karto greičiau negu nerūkan-čios, kad tos, kurios vartoja "piles" nuo apvaisinimo – 6.6 karto, o kurios rūko ir "piles" vartoja – 22 kartų greičiau.

kad užpernai Belgijos val-gių šventėje buvo iškepta kiaušiniene iš 6,500 kiauši-nių, o rugsėjo 23–24 dd. Peekskill, N.Y., tokiai šventei General Foods ben-drovės virejas Eisenhoweris 24 pedų ilgio, 12 pedų plo-cio ir 2 pedų gylio keptuvėje išstiprps 16 galionų sviesto ar augalinių riebalų, iškeps kiaušiniene iš 10,000 kiaušinių, 6 galionų pieno, 4.65 svaro druskos ir 2 svarų pi-pirų.

WATERBURY, CONN.

Tradicinis subatvakaris Vasario 16-tosios gimnazi-jos naudai ir lietuvių jauni-mui Vokietijoje paremti bus Venclauskų sodyboje šešta-dienį, rugsėjo 9 d., nuo 3 val. popiet.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

KELEIVIS

Savaitraštis, eina nuo 1905 m. vasario 9 d.

Prenumerata metams 10 dol., pusei metų - 6 dol.

Atskiras numeris - 25 centai

Adresas: 636 E. Broadway, So. Boston MA 02127

Tel. 617 - 268 - 3071

Lithuanian Weekly (but for two weeks in August)

published since February 9, 1905

Second class postage paid at Boston, Massachusetts

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS RUGSĖJIS

Gal dėl to, kad Lietuvių Bendruomenė yra pats jauniausias "sutvėrimas" didžiųjų lietuvių organizacijų šeimoje, aplink jos lopšį ir vėliau, šiai naujagimiai jau gerokai užaugus ir subrendus, vis kildavo daug erzelio, senesnių sesučių nepasitenkinimo ir net pavydo. Jai dar ir šiandien prikišama, kad esanti kreivai pagimdyta, per daug nerami ir nepaklusni seniesiems mūsų veiklos veteranams, kad dirbanti ne tik jai tiesioginiai skirta kultūrinį darbą, bet traukianti iš kitų organizacijų panosės dar ir politinės kovos šlovę.

Kaip ten bebūtų, bet JAV Lietuvių Bendruomenės Rugšėjo proga turime pripažinti, kad ši jauniausioji mūsų bendrinė organizacija per savo amžių jau yra nuveikusi tokį lietuviybės išlaikymo ir gaivinimo darbą, kuris kitas organizacijas jau seniai būtų negyvai nuvarginęs ir nuo jo nubaidęs. Na, tik žvilgtelėkime bent iš tolimesnio atstumo.

Juk masinės lietuvių išeivijos dainų šventės iki šiol buvo rengiamos ir sėkmingai surengtos tik po L. Bendruomenės sparnais.

Tautinių šokių viso kontinento šventės - taip pat L. Bendruomenės įkūnytas sumanymas.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresai Šiaurės ir Pietų Amerikoje bei Europoje - irgi L. Bendruomenės iniciatyva sušūkauti.

Na, o svarbiausia, išeivijos jaunimo lituanistinis švietimas, - lituanistinės mokyklos, tie dar gausūs ir šiltai žuojantieji jaunosios lietuviybės židinėliai, juk yra taip pat L. Bendruomenės kvapu įpusti ir palaikomi. Tiesa, lituanistinės mokyklas finansiškai išlaiko mokinių tėvai, ir LB šios rūšies parama šimtą tūkstančių sumų akivaizdoje yra nežymi, bet užtat gausios mokslo knygos, programos, jaunimo skaitiniai, mokytojų studijų savaitės, lituanistinio mokslo turinys ir dvasia neabejotinai yra L. Bendruomenės organizacinės veiklos ir raginamojo žodžio rezultatai.

Pridėkime dar, kad Lietuvių Bendruomenė remia bei organizuoja Mokslo ir kūrybos simpoziumus, kultūros klubus, paskirose kolonijose Lietuvių dienas, kultūrinius pasirodymus svetimtaučių tarpe, rengia minėjimus, o kai kuriose kitų kraštų lietuvių gyvenvietėse eina ALTos, VLIko ir BALFo pareigas, tai mūsų "jaunamartės" svaris dar labiau padidėja.

Suprantama, kad tokiems dideliems ir gausiems uždaviniams vykdyti yra reikalingos ir stambios lėšos. Dėl to JAV LB Krašto valdyba rugšėjo mėnesį skelbia "Bendruomenės mėnesiu" ir prašo visuomenę nepagailėti dolerio šiai ištikimai ir jūdrai kultūrinės veiklos gaivintojai. Ta proga ji dar pasižada nuo rugšėjo pradžios iki šių metų pabaigos vykdyti ir spaudos platinimo vайų.

Linkėtume, kad lietuvių visuomenė šių savo organizacijų taip stipriai paremtų, kad ji ir finansiškai būtų turtingiausia išeivijoje ir nereikėtų jai su ALTa taisyti dėl apytūstės tarbos, keliant nereikalingą spygavimą.

IŠ LIETUVIŲ CHARTOS

T a u t a yra prigimtoji žmonių bendruomenė.

Niekas negali būti prievartaujamas savo ryši su tautine bendruomene nutraukti.

Pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

M o k y k l a yra tautinės dvasios židiny.

Kiekvieno lietuvių kilniausioji pareiga būti lietuvių mokyklos rėmėju.

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS

Tremtyje, 1949 m. birželio 14 d.

ŽVILGSNIS PRO IŠIRUSIAS PROPAGANDOS SIŪLES

Nelengvas yra Lietuvos tarybinės spaudos, ypač skirtos užsienio lietuviams, uždavinys komunistinę ir okupacinę santvarką taip bepriekaištingai nudailinti, o vadinamąją kapitalistinę neatpažįstamai nujuodinti, kad žąsies plunksna sukurtą "teisybę" būtų įtikinti ne tik "pažangieji" seneliai, bet dar ir sugebantis logiškai mąstyti skaitytojas. Tarybinis propagandistas dažnai yra priverstas skrupulingai nutylėti visiems gerai žinomus, bet jo tvirtinimams prieštaraujančius faktus, visiškai išvengti valdžiai ir partijai nepatogių klausimų, skambiais žodžiais užmaskuoti sofistinį samprotavimą, pritemdyti dar nesenos praeities šviesą ir net "padaryti" istorinius įvykius. Na, o toksai menas ne visada pavyksta tobulai sukurti, ir tarsi pro iširusių marškinių siūlę vis tiek lieka net per aiškiai įžiuriama padaiguota tikrovė.

Pavyzdžiui, Genrikas Zimanas Sovietų S-gos atstovybės išsiuntinėtame anglų kalba straipsnyje Amerikos spaudai pasižada įrodinėti, kad Lietuva dabar esanti netgi "nepriklausomesnė" negu seniau ir tik jos visokeriopos pažangos priešai tą tiesą neigia. O tą "nepriklausomybę" liudijanti ir naujoji Lietuvos tarybinė konstitucija, kuri garantuoja teisę į darbą, medicinos pagalbą, kultūrinę bei ekonominę pažangą ir kt. Esą, - "tik prisijungusi prie Sovietų Sąjungos, Lietuva įgijo valstybingumą ir tikrąjį suverenitetą"...

Vadinasi, propagandinio šišo pagautas, Zimanas tvirtina beveik tą patį, jei sakytume, kad už kalėjimo virbų uždarytas dar ne visiškai nuogas ir neužbadėjęs kalyns jau yra laisvas žmogus...

Vilius Kavaliauskas "Gimtajame krašte" piktinasi Vakarų "dviveide" politika komunistinių kraštų atžvilgiu, priekaištaudamas, kad nei Vak. Vokietija, nei JAV-bės ne išduoda Sovietų S-gai bei jos satelitams lėktuvų grobikų, nors šios valstybės ir pasirašiusios tai įpareigojančią Jungtinių Tautų rezoliuciją. Deja, tarybinis teisybės ieškotojas ne iš tolo neužsimena, kad Vakarų oro piratai reikalauja išperkamuųjų pinigų ar paleisti įkalintus jų draugus, o sovietiškieji lėktuvų grobikai tetrokšta tik pasprukti iš komunistinės palaimos, ir nė vienas žmogus dar negrobė lėktuvo, kad galėtų iš Vakarų pabėgti į Sovietų Sąjungą. Ne, tokio fakto pastebėti negalima, nes tai pakenktų "tarybinei šlovei"...

Žurnalisto Vytauto Zeimanto tvirtinimu, jau griūva reakcingos išeivijos spaudos "išgalvoti mitai", kad "Tarybų Lietuvoje jaunimui nėra palankių sąlygų šviestis, tobulėti, gyventi įvairiapusišką, turiningą gyvenimą". Ir straipsnio autorius, remdamasis keliomis išeivijos laikraščių citatomis, savo optimistišką pranašavimą paremia tuo, kad... pats išeivijos jaunimas esąs beidėjiškas, vertelgiškas, ištverkęs, neblaivus, blevyžginis, nesugebąs atsakyti į klausimą "su kuo mums eiti?", vadovaujamas visokių karo nusikaltėlių ir dar baisesnio vyskupo V. Brizgio... Tikrai vertas medalio argumentas aniems "mitams" sugriauti!

Labai mėgiamas ir dažnas tarybininkų "atkirtinis" šūkis, kad per "liaudies valdžios metus Lietuva tarybinių tautų šeimoje neatpažįstamai pasikeitė ir suklestėjo". Tam suklestėjimui patvirtinti mums dar pakišama po nosimi Žirmūnų statybos plytos, nauji fabrikai, mūrinės kolūkiečių gyvenvietės, padidėjusio žemės ūkio derliaus procentai, dešimtą tūkstantinis knygų tiražas, šimtamilijoninis rublių biudžetas...

Tikime, tikime! Tikime ir nuoširdžiai džiaugiamės, kad pagausėjo ir pagerėjo net ir tarybinių kiaulių pašaras! Bet jeigu Lietuva dabar jau tokia "laisva", "demokratinė", "suvereninė" ir "nepriklausoma", jeigu joje tarybinės konstitucijos garantuotos ir įgyvendintos galimybės visiems netrukdomai šviestis ir dirbti mokslo darbą bei gyventi "įvairiapusišką" gyvenimą, tai mes lauktume, kad tarybiniai misionieriai atsakytų dar bent į kelis klausimus "buržuazinių nacionalistų reakcingiems išpuoliams atremti". Pavyzdžiui:

Kodėl nei periodinėje spaudoje, nei tarybinių istorikų veikaluose ištisai nepateikiami ir nepanagrinėjami 1939 m. Molotovo-Ribbentropo sutarties tekstai? Tas Stalino ir Hitlerio aktas, kuriuo buvo pasidalyta Lenkija ir Pabaltijo kraštai atiduoti Sovietų Sąjungai? Kodėl tas istorinis įvykis taip slepiamas net nuo studijuojančio jaunimo, tarsi jo visai nebūtų buvę?

Jeigu "visa lietuvių nacija" išskėstomis rankomis ir su gėlėmis sutiko 1940 m. ir vėliau savo maskvinius "išlaisvintojus", tai kodėl reikėjo išvežti į Sibirą, įkalinti ir išžudyti šimtus tūkstančių lietuvių?

(nukelta į 5 psl.)

LIETUVIŲ FONDO LAIŠKAS

Lietuvių Fondo vadovybė, įvertindama spaudos, radijo ir LTV talką, organizuojant pagrindinį Lietuvių Fondo kapitalą, iš 1978 administracinių išlaidų paskyrė Jums simbolinę paramą.

Spaudos, radijo ir LTV žmonių talkos dėka, Lietuvių Fondas išaugo kapitalu ir tapo reikšminga lietuviška institucija. Gaunamas kasmetinis pelnas atiduodamas švietimo, kultūros jaunimo ir kitų lietuviškų reikalų ugdymui.

Lietuvių Fondo vadovybė dėkoja visiems laikraštininkams už praityje parodytą prielankumą ir prašo paramos ateityje.

Visų bendromis pastangomis, surinksime antrą milijoną, o gautą pelną panaudosime lietuviybės išlaikymui.

Lietuvių Fondo
Valdyba

Dėkojame už 100 dol. auką.
Keleivio adm.

PLD PADĖKA KELEIVIUI

Jonas Karka, Pasaulio Lietuvių Dienų spaudos ir informacijos komisijos pirmininkas ir Lietuvių Žurnalistų S-gos Toronto skyriaus pirmininkas, atsiuntė mums laišką, tardamas "lietuvišką acių už Pasaulio Lietuvių Dienų populiarinimą Jūsų laikraštyje gausiais straipsniais, kronikos žinutėmis; už talpinimą PLD spaudos informacijos korespondentų straipsnių, biuletenių ir kitokių informacinių žinių, skelbimų, fotografijų ir kt".

IŠ POPIEŽIŲ RINKIMŲ ISTORIJS

Vienuolis Benvenutas Romanas rugšėjo 25 d. "Darbininke" rašo:

"Paprotys užrakinti kardinolus, vykstant rinkimui, atsirado 1271. Tada, renkant popiežių, buvo uždėta 2 metus ir 9 mėnesius. Viterbo miesto autoritetai supykę užrakino kardinolus rūmuose, kol jie išrinktų naują popiežių. Bet kardinolai vis tiek dar dėsė. Vieną dieną Viterbo gyventojai, kardinolo pranciškono Bonaventūros patarimu, nuardė rūmų stogą. Pagaliau miesto vadas Ranieri Gatti davė kardinolams tik duonos ir vandens. Ir taip privertė paskubinti rinkimus. Popiežius buvo išrinktas 1271 rugšėjo 1, po 2 metų, 9 mėnesių ir 2 dienų. Tai ilgiausias bepopiežinis laikotarpis Bažnyčios istorijoje. Išrinktas Tebaldis Visconti iš Piacenzos pasivadino Grigaliu X."

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Halo!.. Halo!.. Halo, Maiki, tai aš čia!.. Aš — tėvas!.. Tavo tėvas!.. Ar tu mane girdi?.. Tas telefonas labai birbia... Ar klausi, iš kur šneku?.. Nugi, iš Burbulio sklepo!.. Kaip tai, iš kio Burbulio sklepo?... Iš rūpūžės Burbulio, iš buvusio mano frento, su kuriuo vakar vakare jo paties hauzoje labai tūžmai susišporinome ir net susimušėme... Ir jis mane su savo pačia įritino į savo sklepo ir užrakino... Dėl ko susimušėme?.. Nugi, dėl politikės!.. Dėl valnimo krajaus, ir ką darysime, kai išvalninsime... Tame špore jis mane pavadino komunistu, o aš jį Brežniausko špiegu... Ką sakai?.. Negirdžiu!.. Ką?.. Sakai, kad mudu abu durni?.. Vaikė, tokių durti žodžių su manim šnekėdamas neįžink!.. Klausi, ar daug išgėrėme gyvatinės?.. Turbūt, tik vieną kvortą Sygrams Seven... Ne daugiau... Ką tenai murmi?.. Palauk, aš prisidėsiu telefono dūdą prie kitos ausies... Ką?.. O, klausi, dėl kokių kvešėnų mes susifaitinom?.. Nugi, pradžioje net bučiavomės, ir visi šnekėjome tą patį... Kad ruskiai komunistai visada buvo ir yra svačiai, kad visi melagiai, kad mūsų krajų užėmė čigono liežuvių ir mongolų bagnietais, kad net Žemaičių Kalvarijos ubagai jų nelaukė ir poterioavo, kad ponas Dievas atsiųstų ant jų utelių debesį ir pavietrę... Ką?.. Dėl ko paskui susisukiam?.. Nugi, paskui aš jam sakau, kaip ir tu virozinau, kad dabar reikia į krajų nuvažiuoti, pastiprinti savo gimines ir mūsų visų neprietelių apveizėti visai iš arti, kad žinotume, kur jo minkščiausia vieta... O Burbulis čia man atkirto, kad tiktais maskolberniai dabar ten važiuoja ir veža ruskiai savo dorelius. Paskui aš sakau, kad, jei dabar primūrijo ten Plungėje naujų budinkų, tai labai ol rait! Bus kur permiegoti, kai sugrįšime, išvalni-

ne krajų. Irgi ol rait, kad su būdavojo električestvai daryti pabirką, kad pastatė naują tijastrą, kad visas krajus dabar gerai grajina antskripky, ba ir mums pagrajys naują polką ar suktinį. Nu, o Burbulis tada, mušdamas abiem kumščiom į stalą, ėmė rėkti, kad, žnočijās, mes turėsime nugriauti ne tik komunistų pomnykus, bet ir visus naujus bilingus, reikės kūju sumušti ruskio atvežtus traktorius, pakarti ant medžio šakų visus kolkozų prievaizdas, sudeginti visas jų pripeckiotas knygas, visas skripkas, kuriomis komunistų piemenys grajino, ir visus abrozduos, kurie už rublius buvo nurisavoti... Tada aš jam ir sakau: o kaip nepri gulnai gyvensime, kai viską sugriausime ir sudeginsime? O jis man, girdi, — pasinkysime į žagrę ir akėčias dabartinius komunistų ministerius ir arsime savo pūdyką iš naujo... Pasirišime už barzdų nespėjusius pabėgti kacapus ir, tegul jie mus vezioja drožkėmis... Suvarysime botagu į vieną kaimenę visas komunistų bobas, ir tegul jos rauna cukrinius runkelius, kasa bulves, rankomis išrankioja varputį ir sutrupina grumstus... Po to, Maiki, aš jam ir pasakiau, kad jis pats, turbūt, yra paties Brežniausko užpirtas špiegas, kad šitaip baisiai čia šneka ir tyčia krajaus akyse gadina mūsų šlovę ir mumis gasdina ten žmones. Sakau, ba ir tavo paties boba jau tris kartus buvo nuvažiavusi į Žemaitiją ir parsivežė iš ten visokių gintarinių cackių, baravykų, krapų, trūkzolių ir net Trejų devynerių, kuriomis užkrosini savo petrijotinį šnapsą. Be to, sakau, va, ir ant tavo sienos kabo iš krajaus šiaudų sulipdyta karaliaus Gedimino krepastis su sovietiska flage ant bošnios... Nu, o tada, Maiki, jis ant manęs suriko, kad aš esu komunistas, ir vožė plaštaka kartą į ausį, o

aš, žinoma, jam du kartu kumščia į nosį. Paskui jo boba su skaurados dugnu taip sufiksino man viršugalvį, kad be pomieties nuvirtau postalu, o juodu abu įstūmė mane į sklepo... Tai, vot, Maiki, kur aš dabar esu po viso finto už krajaus valnastį... Ką sakai?.. Liepi išlįsti pro langą?.. No, Maiki, aš ir išlindęs negaliu pareiti namo, ba nerandu savo kelnų... Turbūt, Burbulio boba tyčia nutraukė ir pakavojo... Halo!..

Halo!.. Maiki, ar tu jau neklausai?.. Ar tu jau padėjai triūbukę?.. Vot, tai tau! Rūpūžės!.. Šiaip visi tik ir gieda: Pirmyn į vainą vyrą į vyrą!.. O kai tu esi suronytas ir patekęs į plėšną, tai net tavo vaikas dėl tėvės neborderiuoja sau galvos...

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žinomomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėja A. Sebyrinskė

The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į Lietuviską vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

384 W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTONE.

Telefonas: AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 40 metų tarnauja Lietuvų visuomenė ir išmokė ją auginti kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių namams.

SLA—didžiausia Lietuvų fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir tigoje pašalpą, kuri yra pigi, nei SUSIVIENIJIMAS neieško peino, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad šio apdraudimo tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausią apdraudimą nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudimas tik \$8.00 mokėsčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims rekomenduojama Lietuviskų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudimos mokėtis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje Lietuvų kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:
Lithuanian Alliance of America
387 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

1978 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

RUDENS VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Rugsėjo 17 iki 25 \$849.00

Spalio 12 iki 20 \$849.00

1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje su 1 dienos ekskursija į Kauną ir Trakus, 1 naktis Maskvoje.

Daugiau informacijų kelionių į Lietuvą reikalu prašoma kreiptis:

Algirdas Mitkus
Baltic Tours
8 White Oak Road
Newton, Ma. 02168
(617)—969-1190

Atstovai:
Worcester: 144 Millbury St.
1—SW-8-2868

JAV DARBO UNIJOS

Darbo dienos proga verta prisiminti, kad ir JAV-ėse buvo metas, kada darbo žmogus neturėjo savo organizacijos, kuri žiūrėtų jo reikalų ir juos gintų santykiuose su darbdaviu ar vietos bei krašto administracija. Šiandien jau kitaip. Dabar darbo unijoms priklauso milijonai dirbančiųjų. Jiems nebereikia kiekvienam atskirai kovoti dėl savo reikalų, nes jiems atstovauja darbo unija, išsideranti geriausias sąlygas, kokias tuo metu galima.

Bet ir šiandien tik 23.8% ne žemės ūkyje dirbančiųjų priklauso unijoms. Ir tasai procentas nerodo augimo žymių, nes, pvz., 1933 m. unijoms priklausė 35.5% dirbančiųjų. Kodėl taip yra?

Visu pirma dėl to, kad paskutiniuoju metu daug naujų įmonių steigiamos pietinėse valstijose, daug ir senų ten iškeliamos, nes ten pigesnė darbo jėga, ir darbininkai mažiau susipratę, juos sunkiau ir į unijas įtraukti. Nemažą vaidmenį čia vaidina ir padidėjęs darbininkų skaičius. Pvz., 1947 m. ne žemės ūkyje dirbančiųjų tarpe moterys tesudarė 28.1%, o 1977 m. jų jau buvo 41.9%. Moterų tarpe dar yra daug tokių, kurios nesupranta darbo unijų savo nariams teikiamos naudos.

Geriausiai organizuoti yra plieno, automobilių, transporto darbininkai. Sparčiai didėja valstijų ir savivaldybių transporto unija, kuri per 13 metų savo narių skaičių net patrigubino.

Darbo unijų pensijų ir kitoki fondai turi sukauptę apie pusę milijono dolerių ir jie kasmet stiprėja.

Štai kelių didžiausių unijų skaičius 1976 m.:

transporto (Teamsters) – 1,888,895, automobilių gamyklų – 1,358,354, plieno – 1,300,000, elektrikų – 923,560, mašinistų – 917,266.

IŠIRUSIOS PROPAGANDOS

SIŪLĖS...

(atkelta iš 3 psl.)

Jeigu, kaip skelbia tarybinė propaganda, tik pačių lietuvių liaudies revoliucija nuvertė "buržuazinę valdžią" ir įvedė komunistinę santvarką, tai kodėl 1940–41 metų tarybinėje spaudoje ir plakatuose taip gausiai ir garsiai dėkoma tik Raudonajai armijai už "išlaisvinimą", o visai neminimi savieji "revoliuciniai daliniai" ar paskiri "spartakai", priverbę buržujus kapituluoti?

Kodėl tokioje "laisvoje Lietuvoje" visiškai negalima laisvai pakritikuoti aukščiausių Lietuvos ir Tarybų Sąjungos komunistų partijos vadų ar KGB generolų? Argi jie jau yra tokie absoliučiai neklaidingi, kokių iki šiol pasaulyje dar neegzistavo?

Kodėl negalima viešai pagvildinti Lietuvos Respublikos atsiskyrimo nuo Sovietų Sąjungos klausimo, nors tokios galimybės net konstitucija nedraudžia?

Kodėl iki šiol neatskleidžiamos Stalino įsakymo bent lietuvių įžymiųjų komunistų nužudymo aplinkybės, o pasitenkinama tik plokščiais žodžiais "buvo represuoti"?

Kodėl Lietuvos mokslininkams ir net komunizmo ideologams neprieinami Vakaruose išleisti marksizmo-leninizmo nagrinėjantieji veikalai, jeigu juose pareikšta bent viena skirtinga nuo sovietinės mintis? Juk tokia literatūra tik pagilintų tarybinį mokslą.

Daug ir labai daug dar yra tokių tarybinės propagandos neatsakomų klausimų, žymiai svarbesnių už karvių tvarto elektrifikaciją, kuri negalima paslėpti nei po naujų statybų pamatais, nei po naujų kelių meksfaltu ir nei po Lenino paminklo apsiausto skvernais Vilniaus aikštėje. Jie visada silpnins vadinamosios "reakcingosios išeivijos" tikėjimą dabartine Lietuvos "laisve ir gerove" ir stiprins jos kovingumą.

Švenčiant Darbo dieną, pravartu prisiminti ir KIPRĄ BIELINĮ, šalia St. Kairio darbščiausių ir įtakingiausių Lietuvos darbininkų judėjimo vadą. Jo raštai pasižymi gilia bolševikinės reakcijos analize. Rugšėjo 26d. suėjęs 95 m. nuo šio tauraus kovotojo už laisvę ir gerbūvį gimimo.

Šenadorio (Shenandoah), Penn., lietuviai darbininkai laidoja savo pirmąjį kleboną, pažangų kataliką kun. P. Abromaitį 1911 m.

KĄ KIEKVIENAS LIETUVIS TURĖTŲ TURĖT

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje istorija yra ir – Amerikos lietuvių organizuotos veiklos istorija. Ji turėtų būti kiekvieno lietuvių namuose, kiekvienoje Amerikos bibliotekoje ir padovanojama mūsų jaunimui, kad jis susipažintų su mūsų tėvų ir tėvelių istorija Amerikoje. Tai šimto metų lietuvių gyvenimo istorija. Ją skrupulingai paruošė keli autoriai: žurnalistas-istorikas Vytautas Sirvydas, teisininkas Antanas Diržys, dr. Algirdas Budreckis, techninis Patarejas Jonas Valaitis ir atsakingasis redaktorius SLA Prezidentas Povilas P. Dargis. Veikalas 631 puslapio, gausiai iliustruotas, parašytas visiems suprantamam lietuvių ir anglų kalbomis, kietais viršeliais liuksusiniai išleistas. Kaina tik \$6.00. Užsisakyti SLA Centre, 307 West 30th St., New York, N. Y. 10001. Tel [212] – 563-2210.

ATVIRAS DARŽOVIŲ IR VAISIŲ TURGUS

Thomas Parke, So. Bostone, kiekvieną ketvirtadienį, pradedant rugpiučio 4 d., nuo 6:30 val. ryto iki 1:00 val. popiet vyksta atviras daržovių ir vaisių turgus. Tai vienintelė proga betarpiškai nusipirkti iš augintojų daržovių ir vaisių. Visi kviečiami ta proga pasinaudoti.

KAZYS PAULAUSKAS

MIRĖ KAZYS PAULAUSKAS

Rugpjūčio 10 d. Smithtown ligoninėje, L.I., N.Y., mirė senosios kartos laikraštininkas, spaustuvininkas Kazys Paulauskas, gimęs 1893 m. lapkričio 25 d. Girkalnio vls., Raseinių aps., į JAV atvykęs 1914 m.

Velionis ypač daug veikė Sandaros organizacijoje, yra buvęs jos vadovybėje, administravęs ir redagavęs jos leidžiamą "Sandarą", kuomet ji ėjo Bostone. Laikraščiai išsikėlus į Chicago, K. Paulauskas persikėlė į New Yorką ir dirbo SLA spaustuvių, leido satyros mėnesinį žurnalą "Rimbis", kurį buvo pradėjęs leisti jau Bostone. Be to, savo nuosavoj spaustuvių gamino brošiūras ir įvairius kitus smulkius spausdinius.

Bendradarbiavo jis ir "Keleivys".

Velionis palaidotas rugpjūčio 14 d. Coram Holy Sepulchre kapinėse.

PALIKIMŲ REIKALU

Sovietų Sąjunga nusavina milijonus mūsų palikimų. Surašykime testamentus, nenukriusdami artimųjų, bet ir suteikdami pakankamai lėšų Lietuvos laisvinimui. Todėl imkime ir paskirkime dalį savo palikimo testamentiniu būdu VLIKo darbus finansuojančiam Tautos Fondui.

Patarimų šiuo reikalu kreiptis: Tautos Fondas, 29 W. 57th St., New York, N.Y., tel. 212-752-0099.

DRAUDIMO AGENTŲRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis sena adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

PLB ADRESAI

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininko inž. Vytauto Kamanto adresas: 1100 69th St., Darien, Ill., 60559, tel. 312-968-7598; išdininko Mečio Silkaičio: 8750 W. 92nd Pl., Hickory Hills, Ill. 60457, tel. 312-599-5285.

BALFO SEIMAS

BALFO XIX-tasis seimas šaukiamas spalio 28-29 dd. švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėse, Marquette Parke, 6820 So. Washenaw Ave., Chicago, Ill.

MIRĖ DR. P. MAČIULIS

Rugpjūčio 20 d. Los Ritos, Kalifornijoje, mirė dr. Petras Mačiulis, gimęs 1895 m. kovo 18 d. Bimby km., Pa nemunėlio vls. Studijavo teisę Romos universitete ir ten įsigijo daktaro laipsnį.

1919 m. pradėjęs tarnauti užsienio reikalų ministerijoje diplomatinio kurjeriu, velionis iš diplomatinės tarnybos buvo priverstas pasitraukti tik Lietuvą užėmus komunistams. Per tą ilgą laiką jam teko eiti įvairias pareigas užsienio ministerijos centre, o taip pat keleivius.

TRANS - ATLANTIC TRADING CO.

Siuntinių persiuntimo įstaiga

393 West Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Darbo valandos:
kasdien 9-5
Penktadieniais 9-7
Šeštadieniais uždaryta
Vedėja —
Aldona Adomonienė

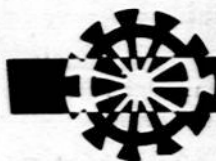
RADIJO PROGRAMA

Seniausia lietuvių radijo programa Naujojoje Anglijoje iš stoties WNSR 1360 banga veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų. Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Šią programą veda Steponas J. ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florist gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. 268-0489. Ten gaunamas Keleivis ir yra didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

rius metus konsulu Sao Paulo, Brazilijoje.

Velionis buvo ir visuomenininkas, priklausęs ir aktyviai veikęs daugelyje organizacijų, nemažai rašęs ir spaudai iki paskutinių gyvenimo dienų.

KELEIVYJE GAUNAMOS

NAUJOS KNYGOS

SPORTAS NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE, pirmoji dalis (1919-1936), parašė Jonas Narbutas, gausiai iliustruota, 432 psl., kaina JAV 9.00 dol., Kanadoje 10 dol. Išleido pats autorius

ŽEMAIČIŲ DIDYSIS, istoriobiografiniai pasakojimai apie vyskupą Motiejų Valančių, parašė dr. Grigas Valančius, 622 psl., kaina 10 dol.

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI, Juozo Šmotelio atsiminimai, 247 psl., kaina 5 dol.

LIEPKALNIO SODYBA, romanas iš Lietuvos ūkininkų gyvenimo, parašė Vytautas Alantas, 440 psl., kieti viršeliai, kaina 10 dol.

PO DAMOKLO KARDU, premijuotas Anatolijaus Kairio romanas, 219 psl., kaina 5 dol.

NARSA GYVENTI, romanas, parašė Jurgis Gliuda, 310 psl., kaina 6 dol.

Massachusetts gyventojai prie nurodytų kainų prideda 5% mokesčių.

WORCESTERIO LIETUVIŲ

RADIJO VALANDA

Trečiadieniais 8-9 val. vakaro

šeštadieniais 5-6 val. vakaro

WICN 90.5 FM

Eduardas V. Meilus, Jr. - Vedėjas
23 Shirley Rd., Shrewsbury, Ma. 01545
Tel. 852-3665

South Bostono Lietuvių Piliečių Klubo

LIETUVIŠKA UŽKANDINĖ

VEIKIA

ŠEŠTADIENIAIS ir SEKMADIENIAIS
nuo 1 iki 10 val. vak. Telefonas: 268-1055

SKANI LIETUVIŠKA PICA

Šeštadieniais ir Sekmadieniais
NUO 12 VAL. DIENOS IKI 6 VAL. VAKARO
LIETUVIŠKI PIETŲS

(balandėliai, kugelis, dešros, kopūstai ir kiti patiekalai)
Kiekvieną ketvirtadienį nuo 5 iki 8 val. vakare yra
"LINKSMOJI VALANDA"

kurios metu visi gėrimai yra papiginta kaina.
Klubo mėnesiniai susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio trečią ketvirtadienį 8-tą val. vak. Nariai dalyvaukite.

S. B. L. P. D. Valdyba
368 W. Broadway, South Boston, Mass. 02127

BALTIC REALTY & INSURANCE AGENCY

Vedėja: Rēda M. Veitas
Tel. 268-6030

597 E. Broadway, So. Boston, Mass.

- Draudžia AUTOMOBILIUS nuo visų rūšių nelaimingų atsitikimų.
- Parūpna visų rūšių draudimus nekilnojamam turtui ir nuo nelaimingų atsitikimų.
- HOMEOWNERS' POLICY gali išrūpinti bet kuriame miesto kvartale.
- Tarpininkauja norintiems parduoti ar pirkti namus.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

is BOSTONO ir NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

rugsėjo 22 \$845.00 (su vadove p. Rudžiūniene)

gruodžio 22 \$1045.00 (dviejų savaitių)

Visos grupės aplankys Kauną ir Trakus. Prie visų šių grupių galima jungtis IŠ VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ su papildomu mokesčiu New Yorke.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1979 M. PRASIDEDA BALANDŽIO 11 D.

REGISTRACIJAS PRIIMAME DABAR

TRANS ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja: Aldona Adomonienė ir Albina Rudžiūniene

Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkom kvietimo dokumentus

Seniausias Kanados lietuvių laikraštis

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Metinė prenumerata: Kanadoje 12 dol., kitur - 13 dol.

Adresas: Nepriklausoma Lietuva, 7722 George St.,

La Salle, P. 2A H8P 1CA Canada

Vietinės žinios

HAMILTONO "AIDAS" AT- VYKSTA Į BOSTONĄ

Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris rengia koncertą, kuris įvyks 1978 m. spalio 7 d. 6 val. vakaro Lietuvių Piliečių Draugijos auditorijoje. Programą atliks muz. Jono Govedo vedamas Hamiltono mergaičių choras "Aidas" ir solistas Rimas Strimaitis.

Po programos šokiai, grojant geram orkestrui.

"Aidas" yra vienintelis lietuvių choras, kuris 1974 m. koncertavo Anglijoje, Vokietijoje ir Italijoje, kur Vatikane turėjo progą dainuoti popiežiui Pauliui VI ir per Vatikano radiją į Lietuvą.

O 1977 m. koncertavo Argentinoje, Brazilijoje, Kolumbijoje, Urugvajuje ir Venecueloje.

PROF. JERONIMAS KACINSKAS, TAUTOS ŠVENTĖS
MINĖJIMO KONCERTO AKOMPANIATORIUS

DARBININKŲ D-JOS SUSIRINKIMAS

Lietuvių darbininkų d-jos susirinkimas bus rugsėjo 10 d., 2 val. popiet, So. Bostono lietuvių piliečių d-jos patalpoje. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

V. Aluza

SANDAROS SUSIRINKIMAS

Sandaros 7-tos kuopos narių susirinkimas kviečiamas sekmadienį, rugsėjo 17 d., 2 val. popiet, So. Bostono lietuvių piliečių d-jos patalpoje. Visi nariai prašomi dalyvauti, nes yra svarbių reikalų, kuriuos reikia spręsti.

Br. Bajercius,
sekr.

BOSTONO RENGINIŲ KALENDORIUS

Rugsėjo 10 d. LB rengiamas Tautos šventės minėjimas So. Bostone.

Rugsėjo 17 d. Maironio parke Shrewsbury LB ruošiamas Lietuvių diena.

Rugsėjo 23 d. Jaunimo Sąjungos rengiamas Ričardo Daunoro koncertas.

Rugsėjo 24 d. 4 val. popiet Stepono Dariaus posto Auxiliary banketas.

Spalio 7 d. Hamiltono mergaičių choro "Aidas" koncertas So. Bostono lietuvių piliečių d-jos salėje; rengia Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris.

Spalio 8 d. Baltų d-jos rengiamas estų smuikininkės Carmen Pii koncertas.

Spalio 8 d. Providence, R.I., veteranų auditorijoje "Grandinėlės" koncertas.

Spalio 15 d. Laisvės Varpų rudens koncertas.

Spalio 22 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos Šurum burum.

Spalio 28 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje Bostono lituanistinės mokyklos tėvų komiteto renginys

Spalio 28 d. Balfo Brocktono skyriaus pobūvis.

Spalio 29 d. Jordan Hall mažojo salėje I. ir dr. Vyt. Vasyliūnų koncertas.

Spalio 28-29 dd. Bostono universitete Baltijos tautų festivalis.

Lapkr. 4-5 dd. dail. Adomo Galdiko paroda Tautinės S-gos namuose.

Lapkr. 11 d. jaunimo ansamblio "Sąkūrys" koncertas Brocktone

Lapkr. 11 d. Aušros Vartų par. salej Worcesterio Hamiltono "Aukuro" vaidinimas, rengiamas dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos.

Lapkr. 12 d. Baltų d-jos rengiamas Danos Stankaitytės koncertas.

Lapkr. 19 d. Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas So. Bostone.

Lapkr. 19 d. 3 val. popiet sol. Violetos Balčiūnienės koncertas.

Gruodžio 3 d. Lietuvių Enciklopedijų pabaigtuvės.

ADVOKATĖ
JŪRA STRIMAITYTĖ
Strimaitis
& Kehoe

10 Central Avenue
Lynn, Mass. 01901
Tel. 599-8188

Sol. BIRUTĖ ONA ALEKSAITĖ, dainuosianti Tautos
Šventės minėjime-koncerte

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS – KONCERTAS

Mening programą atliks solistė Birutė Aleksaitė, kuriai akompanuos komp. Jeronimas Kacinskas.

Po programos – kavutė.

Organizacijos prašomos dalyvauti su savo vėliavomis.

Mielas lietuvi, prašome tamstą su saviškiais ir bičiuliais dalyvauti pamaldose ir susirinkime-koncerte.

LB BOSTONO
APYL. VALDYBA

PAGRINDINIS TAUTOS ŠVENTĖS KALBĖTOJAS –
RADISTAS, PUBLICISTAS SIMAS KUDIRKA

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis ipilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

Vietinės žinios

LITUANISTINĖ MOKYKLA
RUGSEJO 16 DIENĄ

Bostono lituanistinės mokyklos naujieji mokslo metai pradedami rugsėjo 16 d. perykštėse patalpose, atseit Gavin pradinėje mokykloje So. Bostone.

9 val. ryto bus mokinių pamaldos šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje.

Tuoj po pamaldų – mokinių registracija ir pamokos,

kurios tęsis iki 1 val. po pietų.

Tenelieka nė vieno lietuviškos šeimos vaiko užu lituanistinės mokyklos ribų!

TĖVŲ KOMITETAS

MUS APLANKĖ
KUN. P. URBAITIS

Salezietis vienuolis kun. Petras Urbaitis, grįždamas iš PLB seimo Toronte, kuriame jis buvo vienas iš Brazilijos lietuvių atstovų, kelias dienas praleido Bostone. Ta proga jis buvo užsukęs ir į "Keleivį". JAV jis dar pabūs kelis mėnesius.

PIRMAS TOKS SVEČIAS

Iš įvairių mūsų Žemės kampų daugis tautiečių atsilanko "Keleivio" įstaigon, bet tik praeitą ketvirtadienį jame pasirodė pirmasis lietuvis iš Olandijos.

Tai buvo Algirdas Mileris, į JAV atvykęs aplankyti savo sesers Sofijos Strazdienės, kuri gyvena Melrose, Mass., ir kuri jį atlydėjo į mūsų įstaigą.

A. Mileris Lietuvą apėjo kartu su savo tėvais 9 m. amžiaus būdamas, su jais gyveno Vokietijoje, o dabar įsitaisė Vaals mieste, Olandijoje, ir verčiasi gamindamas komercines fotografijas ir filmus.

"Keleivy" jis įsigijo knygų už kelias dešimtis dolerių ir užsisakė "Keleivį", o čekį pasirašė jo sesuo.

Kitą dieną A. Mileris grįžo ir apfotografavo visą mūsų pastatą iš vidaus, nes jis domisi senienomis ir viskuo, kas dvelkia amžių glūduma. Tai pirmas atvejis, kad profesionalas fotografas būtų su tokiu užsidegimu traukęs "Keleivio" kambarių ir rūsių nuotraukas.

Antrą kartą lankantis mūsų būstinėje, fotografo Milerio lydėjo svainis Jonas Strazdas.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS
EXPRESS CORP.
144 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel.: 798-2868
Vedėja B. Sviklienė

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

lavičius, Ivaškų vadovaujamas Tautinių šokių sambūris ir sporto rungtynės, kuriose pasirodys So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos krepšininkai prieš Brocktono Wild Cats komandą. Viso to pradžia – 2 val. 30 min. po pietų. Per visą dieną veiks lietuviškų valgių virtuvė ir įvairių gėrimų baras.

Pati Lietuvių Diena prasidės jau 12 val. po pietų. Įėjimas ir automobilių pastatymas nemokamas, ir visi kviečiami atsilankyti.

MĖSIOS UŽ ALDONĄ
LABUCKAITĖ

Mirties metinių proga šv. Misios už a.a. Aldoną Labuckaitę bus laikomos š.m. rugsėjo 10 d., sekmadienį, 8 val. ryte, 7th St. koplyčioje So. Bostone.

Draugai ir pažįstami prašomi dalyvauti.

• So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos užkandinė po vasaros atostogų pradės veikti šį šeštadienį, rugsėjo 9 d.

MASTER ELECTRICIAN

Industrial — Residential

— Commercial —

New and Old Work

Free Estimates

Call

Charles A. Galinauskas
265-4090

SUTAUPYKITE KURO

IKI 30%

SU NAUJU, LABAI NAŠIU ("ENERGY EFFICIENT")

ALYVOS DEGIKLIU

SKAMBINKITE ŠIANDIEN:

SOUTH SHORE — 848-6000

BOSTONE — 436-1204

FORTUNA FUEL CO., INC.

Didž. Bostonui tarnauja ilgiau nei 50 metų

• 24 VALANDAS ALYVOS DEGIKLIO AP-TARNAVIMAS

MES NAUDOJAME CITGO ALYVĄ

LENGVOS IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOS

Laisvės Varpas

SEKMADIENIAIS

11:30 — 12:00 val.

1430 banga iš WWEL

12:10 — 1:00 val.

1460 banga iš WBET

Vedėjas PETRAS VIŠCINIS

KADA IR KAM PADARĖT
SAVO TESTAMENTĄ

Tuo reikalu jums gali padėti teisininko Prano Šulso paruošta, teisėjo Alphonse peržiūrėta, "Suduvos" išleista knyga

KAIP SUDAROMI
TESTAMENTAL

Su testamentu pavyzdžiu. Knygos kaina \$3, su testamentu forma \$3.50. Ji yra gaunama ir Keleivio administracijoje.

Flood Square
Hardware Co.

Benjamin N. J. ALERNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Tepalams Sienoms
Stiklams Langams
Visi reikmenys namams
Reikmenys plomberiams
Visi reikmenys daiktams

NAMAKSY - ZAMMITO
Insurance Agency, Inc.
95 Rosemary Street
Norwood, Ma. 02062
Tel. 762-6732

PETER MAKSVYTIS
Carpenter & Builder

49 Church Street

E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynus, remontą ir projektavimo darbus šio laiko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biuro pastatų, pagal Jūsų reikalavimus. Šaukite visada iki 6 valandų vakaro.
Telefonas 698-8675

TEL. AN 6-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTE)

OPTOMETRISTS

Valandos:

nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais — uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

THINGS
TO DO TODAY
* FIND OUT WHY
SOUTH BOSTON
SAVINGS BANK
IS ALWAYS
THE LEADER!

Apsilankykite SOUTH BOSTON SAVINGS BANK, ar jo filialėje, ir įsitikinkite, ką reiškia būti vadovu bankų srityje. SOUTH BOSTON SAVINGS BANKAS visuomet pats pirmasis klientams pasiūlo aukščiausius įstatymų leidžiamus dividendus... Tačiau vadovavimui neužtenka finansinių išteklių, o reikia ir koncentruoto kiekvieno SOUTH BOSTON SAVINGS BANKO tarnautojo pasišventimo, kad iš anksto numatytu Jūsų pareikalavimus ir kad juos patenkintų skubiai ir našiai. Todėl nutarkite būtinai šiandien užsukti į SOUTH BOSTON SAVINGS BANKĄ, visuomet toje srityje pirmaujančią.

South Boston
Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM —
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues. Wed. & Fri.
Thurs. — 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon